

24 . Cășeu | Județ: Cluj | Punct: Vicus Samum | Anul: 1994

Anul: 1994

Cod RAN: 56675.02

Perioade: Antichitate

Epoci: Epoca romană timpurie

Tipuri sit: fără vestigii arheologice

Categorii sit: Domestic

Autori: Dan Isac, Adriana Isac

Instituții: Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca

Cercetările arheologice din castrul roman de la Cășeu

Raport

Obiectivul campaniei l-a constituit clădirea comandamentului, principia, singura clădire de piatră rămasă necercetată în cadrul săpăturilor sistematice derulate aici începând cu anul 1980. Em. Panaitescu a publicat în perioada interbelică planul castrului, în care figurează și principia, dar la o scară foarte mică și fără nici un detaliu. Scopul nostru a constat în abordarea cercetării clădirii din punct de vedere stratigrafic, pentru a identifica eventuala existență a unei faze de lemn.

Au fost săpate în suprafață sau prin secțiuni, fațada (latura de nord), cele două curți interioare și latura de sud a edificiului. Săpăturile de pe latura nordică au confirmat faptul că via principalis a funcționat pe același traseu în ambele faze de existență ale castrului, cunoscând însă diferite operații de refacere, vizibile pe profile. De-a lungul stradelei au fost dezveliți 6 piloni dreptunghiulari, situați simetric față de deschiderea clădirii, lată de 4,20 m și orientată pe axul aedes-ului, de pe latura sudică. În ceea ce privește fațada, cercetările au relevat existența a două etape constructive, argumentul constituindu-l tehnica folosită: dacă zidul încăperii din colțul de NE este îngrijit lucrat și cu o temelie mai adâncă, cel al fațadei de la vest de zidul de compartimentare este construit rudimentar, cu foarte puțin mortar, liantul fiind lutul galben-deschis. Prin contrast, colțul de NV este în întregime scos, traseul temeliei putând fi identificat doar la radere.

Secțiunile S1 și S2 prin cele două curți au confirmat faptul că săpăturile interbelice au dislocat mari cantități de pământ, înlăturând practic nivelul roman și postroman, singurele elemente păstrate, fiind patru postamente dreptunghiulare, care despărțeau cele două curți. Stratigrafia surprinsă pe profilul nordic al S1 relevă existența unui singur nivel de călcare, dispus peste un strat compact și gros de pământ conținând material ceramic preistoric (bronz târziu). Spre est apar trei gropi de par umplute cu pietricele, cărămidă sfărâmată, pigmenți de mortar și arsură, dovezi izolate ale unei amenajări mai târzii ale celei de a doua curți.

Săpăturile de pe latura sudică au dovedit că atât încăperea centrală (aedes), cât și cea de la vest de ea sunt subsoluri, neidentificându-se nici un nivel de călcare roman. Cercetarea colțului de SV a scos la iveală o cameră cu hypocaust împărțită în două printr-un canal în formă de "T". Stratigrafia verticală a încăperii surprinde succesiunea straturilor de arsură, cărămidă calcinată și cenușă. În plan orizontal, s-a constatat prezența a nouă gropi. Dispunerea și poziția lor stratigrafică în raport cu nivelurile de călcare și canalul pomenit, relevă apartenența la faza de construcție anterioară a încăperii, care nu este neapărat faza de lemn.

Un coridor în care nu s-a constatat nici o stratigrafie, desparte camera cu hypocaust de tribunal. Stratigrafia acestuia a fost afectată de săpăturile interbelice.

Cercetările în ansamblu au permis clarificarea tehnicii de construcție a edificiului. Astfel, principia este un dreptunghi cu dimensiunile de 30,85 m x 25,80 m. S-a confirmat însă existența unor inadvertențe între planul vechi și realitatea din teren: nu există nici zidul în formă de "L" din exteriorul aedes-ului, nici cei doi contraforți înspre cea de a doua curte.

Spre deosebire de situația stratigrafică din celelalte zone ale castrului, în principia nu a fost identificată

existența fazei de lemn: fie clădirea din piatră se suprapune întocmai peste cea de lemn (puțin probabil), fie a fost construită direct în piatră. Certă este păstrarea unui singur nivel de locuire romană, dispus peste nivelul preistoric.

Cercetările au mai confirmat existența unor compartimentări pe laturile lungi ale clădirii. Se remarcă totodată tehnica deosebită de construcție a unor porțiuni din edificiu, în sensul că cea mai mare porțiune a laturii vestice nu are practic temelie, iar elevația este mai rudimentar construită, cu puțin mortar.

Materialul arheologic descoperit constă din monede, diferite obiecte de bronz (o fibulă, un donarium, o piesă ornamentală cu motiv floral) și fier (arme și piese folosite în construcție), ceramică romană în cantitate mică. În schimb, datorită nederanjării nivelului de locuire preistoric, a rezultat un bogat material ceramic aparținând unui orizont din bronzul târziu.

Informații suplimentare online

[Raportul 29 din cronica.cimec.ro](http://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
